

Omistaja vaihtuu ...keskustellaan

**Maatalousyrittäjien eläkelaitos
2019**

Pirkko Halttunen 029 435 2668

Harri Hurskainen 029 435 2629

Heikki Paunonen 029 435 2628

Vanhuuseläkeikä nousee asteittain

Syntymävuosi	Alin vanhuuseläkeikä	Eläkkeen karttuminen päättyy
1954 tai aik.	63 v	68 v
1955	63 v 3 kk	68 v
1956	63 v 6 kk	68 v
1957	63 v 9 kk	68 v
1958	64 v	69 v
1959	64 v 3 kk	69 v
1960	64 v 6 kk	69 v
1961	64 v 9 kk	69 v
1962–1964	65 v	70 v
1965 tai myöhemmin	Sidottu elinajan odotteen muutokseen; muutos enintään 2 kk/ikäluokka	

Vanhuuseläke osittain = osittainen vanhuuseläke (OVE)

Vanhuuseläkkeen osittainen varhentaminen

- Varsinainen vanhuuseläke aikaisintaan oman ikäluokan mukaisesta iästä lukien
- Vanhuuseläkkeestä voi ottaa osan varhennettuna jo 61 vuoden iästä lukien
 - karttuneesta eläkkeestä joko neljäsosa tai puolet (tai $1/4$ ja myöhemmin $1/4$)
 - varhennusvähennys 0,4 %/kk oman vanhuuseläkkeen alaikärajasta laskettuna
 - vähennys säilyy varhennetussa osassa myöhemminkin
- Ei työajan tai ansioiden vähentymistä koskevaa edellytyksiä

Vanhuuseläkkeen lykkääminen

- Vanhuuseläkkeen voi ottaa osittain myös oman eläkeiän täyttämisen jälkeen
 - joko $1/2$ tai $1/4$ (tai $1/4 + 1/4$)
 - lykkäyskorotus 0,4 %/kk oman vanhuuseläkeiän alarajasta laskettuna

Työkyvyttömyyseläke työkyvyn alennettua

Vähintään yhden vuoden ajan jatkunut työkyvyttömyys

Edellytyksiä arvioitaessa otetaan huomioon lääketieteellisten tekijöiden lisäksi myös sosiaalistaloudelliset tekijät (koulutus, ikä, asuinpaikka, aikaisempi toiminta jne.)

- Kokonaisarviointi
- 60 vuotta täyttäneillä lievempi arviointi: painotetaan työn ammatillista luonnetta

Edellytysten täytyessä

- Osaeläke tai "täysi" eläke
 - osaeläke, jos työkyky alentunut vähintään 2/5
 - täysi työkyvyttömyyseläke, jos työkyky alentunut enemmän kuin 3/5
- Eläke tai kuntoutustuki
 - eläke, jos työkyky on alentunut pysyvästi
 - kuntoutustuki, jos työkyvyn odotetaan palautuvan

Työuraeläke 63 vuotta täyttäneille 2018 alkaen

- Pitkään jatkunut rasittuneisuutta ja kuluneisuutta aiheuttanut työ

MYEL-vakuutukseen kuuluvat

- Yrittäjä
- Yrittäjän puoliso tai avopuoliso
- Perheenjäsen
- Yhtymänä/myös Ay maataloutta harjoittavat
 - esimerkiksi kahden henkilön yhdessä omistama maatila
 - kaikki MYEL-yrittäjiä
- Kuolinpesän osakas
 - osakkaat joko MYEL-yrittäjiä tai perheenjäseniä

Myös osakeyhtiön osakkaat tietyin edellytyksin

Muu palkattu työvoima TyEL-vakuutukseen

Perheenjäsen

- 18–67-vuotias
- Sukulainen
 - lapsi, lapsenlapsi, ottolapsi, vanhemmat, vävy, miniä, veli, sisar
 - asuu ja työskentelee tilalla (kirjoilla tilalla)
 - saa rahapalkkaa
- Lähisukulainen myös silloin, jos
 - asuu muualla, mutta päätyö tilalla

Työtulo = palkka + luontaisedut

Jos palkkaa ei makseta, vakuutus vapaaehtoisena työpanoksen mukaan

Vapaaehtoinen työajan MATA-vakuutus

- Kun pakollisen MYEL-vakuutuksen ehdot eivät täyty
- Vapaaehtoinen MATA-vakuutus
- Alle 18 tai yli 68 vuotta
- Tila alle 5 hehtaaria tai työtulo alle MYEL-rajan
- Vanhuuseläkkeellä
- Luopumistuella

- Vuosityöansion perusteet kuten MYEL-työtulo
- Myös ilman MYEL-vakuutusta, jos maatalousyrittäjättyö jatkuu
- Vakuutus alkaa hakemuspäivää seuraavasta päivästä

Huomioi lomitus

